

РЕШЕНИЕ

№ 465

гр. София, 04.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 9-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на единадесети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Светла Станимирова

Членове: Рени Ковачка
Васил Василев

при участието на секретаря Росица Й. Вьонг
като разгледа докладваното от Васил Василев Въззивно търговско дело № 20221001000331 по описа за 2022 година

Производството е по чл.267 и сл. от ГПК.

Делото е образувано по въззивна жалба „К. Х.“/ CRISTAL HELLENIC/- (частно дружество) основано в Гърция, със седалище и адрес на управление Митрополеос 34, 54624 Солун, Гърция и вписано в общият Търговски Регистър под номер 132617704000, представлявано от управителя И. В. против Решение №323/08.12.2021г. по т.д. №839/2021г., СГС, V1-4 с-в,с което е отхвърлен предявения от жалбоподателя иск с правно основание чл.135 ЗЗД, с който се иска да се обяви за относително недействителен договор за цесия от 17.08.2020 г., с който „Ман Фууд“ ЕООД, с ЕИК 202919100 е прехвърлил на „БАЛКАН АСЕТ“ АД, ЕИК: 203841074 вземания за главница от 640 000 лв. и за законна лихва от 172 266,67 лв., по които длъжник е „Митекс 1“ ЕООД. Поддържа се в жалбата, че обжалваното решение е незаконосъобразно. Съгласно представената по делото електронна кореспонденция длъжникът МАН ФУУД ЕООД се задължил да учреди или осигури учредяването на залог върху 115 400 броя акции от капитала на БАЛКАН АСЕТ АД. В последствие е изготвен проект на договор за залог между К. Х., МАН ФУУД ЕООД и длъжник по обезпеченото вземане -

ГЛЕНБРУК ПАРТИСИПЕЙШЪНС ЛИМИТИД, дружество учредено по законите на Сейнт Кристофър Невис, което от своя страна е притежател на акциите на БАЛКАН АСЕТ АД. Собственикът на акциите на БАЛКАН АСЕТ АД, както и лицата които го представляват са водили преговори с Кристал с цел опрощаване или изплащане на дълга на МАН ФУУД ЕООД към К. Х.. Лицата от персоналния състав на БАЛКАН АСЕТ са знаели, че МАН ФУУД ЕООД е длъжник, като и че К. Х. има качеството на кредитор спрямо МАН ФУУД ЕООД. Субективният елемент на знание за увреждането у БАЛКАН АСЕТ АД е установено от водените преговори, което не е взето предвид и не е обсъдено в мотивите към обжалваното решение. В случая лицата от състава на БАЛКАН АСЕТ АД са били наясно с това, че МАН ФУУД ЕООД е длъжник на К. Х., както и че с извършената цесия се увреждат правата на кредитора и се затруднява събиране на неговото вземане. Това се установявало от кореспонденцията между тях и преговорите относно учредяване на залог, макар и в последствие такъв да не е направен.

Според жалбоподателя незаконосъобразно съдът приел, че не е налице свързаност по параграф 1 от допълнителните разпоредби на ТЗ. В алинея 2 изрично е посочено, че "Свързани лица" са и лицата, които участват пряко или косвено в управлението, контрола или капитала на друго лице или лица, поради което между тях могат да се уговорят условия, различни от обичайните. По делото било установено, че изпълнителният директор на БАЛКАН АСЕТ АД-И. Д., който е подписал договора за цесия е собственик на ЛАГЕРА АСЕТ АД, ЕИК 204104482. От своя страна ЛАГЕРА АСЕТ АД се представлява от Е. А. Н., който е едноличен собственик на капитала и управител на дружеството длъжник МАН ФУУД ЕООД. Цедент и цесионер са свързани лица чрез физическите лица, които ги управляват, представляват и които са участват пряко в контрола на друго юридическо лице, а именно ЛАГЕРА АСЕТ АД. С оглед на това се иска обжалваното решение да бъде отменено и вместо него бъде постановено решение, с което преуявения иск бъде уважен. Претендират се направените по делото разноси.

По делото е постъпил отговор от „БАЛКАН АСЕТ" АД, ЕИК: 203841074, адрес на управление: гр. Благоевград, общ. Благоевград, ул. "Покровнишко шосе" № 20, в който се оспорва подадената жалба. Поддържа се, че не е налице

увреждане за жалбоподателя –ищец по делото, както и не е налице претендираната свързаност. Поддържа се, че такава не е налице. И. Д. е собственик на 25% от капитала на „Лагера Асет“ АД, което е основание за свързаност между „Балкан Асет“ АД и „Лагера Асет“ АД, но не и между „Балкан Асет“ АД и „Ман Фууд“. Поддържа се, че законосъобразно било прието, че по делото не било доказано от ищеца „К. Х.“, че има сключен договор за залог върху акции от капитала на „Балкан Асет“ АД за обезпечение на дълга на „Ман Фууд“ ЕООД към ищеца „К. Х.“, поради това, че няма данни да са били заложени акциите по някакъв начин, чрез джиро с уговорка „за гаранция“, „за залог“, който залог да и бил вписан в книгата на поименните акционери на „Балкан Асет“ АД съобразно чл.185, ал.3 от ТЗ, който факт да е основание за извода, че е било налице знание за вземането на ищеца „К. Х.“ към „Ман Фууд“. Искан се обжалваното решение да бъде потвърдено като бъдат присъдени направените по делото разноски.

По делото е постъпил отговор и от „Ман Фууд“ ЕООД, с ЕИК 202919100, в който се оспорва подадената жалба. Поддържа се, че е неоснователно позоваването във въззивната жалба на електронна кореспонденция, проект на Анекс от 15.06.2020 г., с който длъжникът МАН ФУД ЕООД се задължава да учреди залог върху 115 400 броя акции от капитала на „Балкан Асет“ АД, както и проект на договор за залог между „К. Х.“, „Ман Фууд“ ЕООД и дружество, учредено по законите на Сейнт Кристофър Невис, което от своя страна е притежател на акциите на БАЛКАН АСЕТ АД. В протокола на откритото съдебно заседание по делото от 21.09.2021 г. процесуалният представител на ищеца е заявил, че няма да се ползва от договора за реален залог върху акциите и анекса към него. Предвид това заявление съдът е изключил от доказателствата по делото договорът за реален залог върху акции. Поради това се поддържа, че е недопустимо след като въпросните документи, които не са приети като доказателства по делото, да бъдат основание за анализ и за изводи, обуславящи тезата на ищеца К. Х. във въззивната жалба. Поради това се иска обжалваното решение да бъде потвърдено като бъдат присъдени направените по делото разноски.

Софийският апелативен съд, като взе предвид подадената въззивна

жалба, съдържащите се в същата оплаквания, съобразявайки събраните по делото доказателства намира следното от фактическа и правна страна:

Въззивната жалба е подадена в срока по [чл. 259, ал. 1 от ГПК](#) от жалбоподателя, у когото е налице правен интерес от обжалването, срещу подлежащ на оспорване съдебен акт, поради което е допустима и следва да бъдат разгледана по същество.

Първоинстанционното производство е образувано по искова молба от „К. Х.“, с която е предявен иск с правно основание чл.135 ЗЗД за обявяване за относително недействителен договор за цесия от 17.08.2020 г., с който „Ман Фууд“ ЕООД, с ЕИК 202919100 е прехвърлил на „БАЛКАН АСЕТ“ АД, ЕИК: 203841074 вземания за главница от 640 000 лв. и за законна лихва от 172 266,67 лв. Поддържа се в исковата молба, че ищеца, че има обезпечено с ипотека вземане срещу ответника „Ман Фууд“ ЕООД, произтичащо от споразумение от 01.03.2019 г., по което е издадена заповед по чл.417 ГПК по ч.гр.дело N 31968/20 г. на СРС, 62 с-в, за сумата от 1 250 000 ЕВРО. На 17.08.2020 г. ответникът длъжник „Ман Фууд“ ЕООД е сключил с ответника „Балкан Асет“ АД договор за цесия, с който е прехвърлил вземане в размер на 640 000 лв. срещу „Митекс 1“ ЕООД по договор за кредит, което е обезпечено с ипотека върху недв.имоти. Ищецът твърди, че е увреден от прехвърлянето на вземането, защото събраните суми по цедираното вземане ще се получат от цесионера, а не от цесионера „Ман Фууд“ ЕООД, поради което няма да послужат за удовлетворение на вземането на ищеца. Освен това цесионерът е знаел за увреждането на ищеца, защото е сключил с ищеца анекс към споразумението от 01.03.2019 г., а впоследствие е сключен договор за особен залог по който цесионерът е длъжник по обезпеченото вземане. Навежда се довод за „свързаност“, тъй като изпълнителният директор на цесионера- И. Д., е собственик на „Лагера Асет“ АД, на което представител е Е. А. Н., който едноличен собственик на капитала на управител на цесионера. Искане се да бъде обявен за недействителен спрямо ищеца сключеният между ответниците договор за цесия от 17.08.2020 г.

Ответниците по делото подали отговори, в които оспорват предявения иск. Поддържа се от ответниците, че ищецът не кредитор на ответника „Ман Фууд“ ЕООД, поради това, че вземанията му по споразумение от 01.03.2019 г. са погасени чрез чекове, издадени от крайните получатели на стоките в

Гърция. Поддържат, че не е налице увреждане на ищеца от цесията, поради това, че вземането е прехвърлено възмездно срещу цена, която по размер е равна на вземането. Поддържа се, че към момента на възникване на вземането на ищеца имуществото на длъжника е било заложено в полза на друг кредитор, не е налице увреждане както към момента на възникване на вземането, така и към настъпване на неговата изискуемост. Поддържа се, че остатъчната стойност на имота след удовлетворение на кредитора с първа по ред ипотека е достатъчна за удовлетворение вземането на ищеца. Сочи се, че вземанията на ищеца са обезпечени с още три ипотeki върху три други имота. Поддържа се, че ответника „Ман Фууд“ ЕООД не е знаел за увреждането на ищеца, защото неговият законен представител е знаел, че вземанията на ищеца са погасени чрез плащане с чекове, а и е знаел, че ищецът е обезпечен с ипотека. Оспорва се и ответникът „Балкан Асет“ АД да е знаел за увреждането, защото неговият законен представител Д. не е подписал анекс към споразумение от 01.03.2019 г. и договор за учредяване на особен залог. Искане се предявнените искове да бъдат отхвърлени.

За да постанови обжалваното решение съдът е приел за установено следното от фактическа страна: С договор за прехвърляне на вземане /цесия/ от 17.08.2020 г. „Ман Фууд“ ЕООД е прехвърлил в полза на „Балкан Асет“ АД вземания срещу „Митекс 1“ ЕООД в размер на 640 000 лв. – главница по договор за стоков кредит, и в размер на 172 266,67 лв. – законна лихва за периода 06.12.2017 г. - 31.07.2020 г. срещу цена от 812 266,67 лв. Договорената цена следва да бъде заплатена по банков път в срок до 31.12.21г. Посочено е в договора, че прехвърлените вземания са обезпечени чрез увредена от „Митекс 1“ ЕООД договорно ипотека върху сгради, находящи се в гр. Велико Търново. По делото е представен протокол за споразумение относно погасяване на търговски вземания в размер на 7 500 000 ЕВРО от 01.03.2019 г., с който „Кристал Хеленик“ и „Ман Фууд“ ЕООД са постигнали съгласие за начина на погасяване на дълга на „Ман Фууд“ ЕООД. С нотариален акт за учредяване на договорна ипотека N 518, том 3, дело N 389/2019 г. „Митекс 1“ ЕООД за обезпечение на задълженията на „Ман Фууд“ ЕООД към „Кристал Хеленик“ по протокол за споразумение от 18.03.2019 г., допълнен с протокол от 24.04.2019 г., е учредило ипотека върху сгради, находящи се в гр. Велико Търново. С анекс от 15.06.2020 г. към споразумение относно погасяване на търговски вземания от 01.03.2019 г. Е

договорено, че „Кристал Хеленик“ и „Ман Фууд“ ЕООД са се съгласили „Ман Фууд“ ЕООД да учреди чрез залог върху 115 400 бр.поименни акции от капитала на „Балкан Асет“ АД обезпечение до размера от 2 800 000 ЕВРО срещу което „Кристал Хеленик“ е поел задължени да опрости дълг в размер на 2 500 000 ЕВРО. Анексът е подписан само от „Ман Фууд“ ЕООД. С договор за учредяване на реален залог върху налични акции от 15.06.2020 г. „Гленбрук Парτισепейшънс Лимитид“ е учредило в полза на „Кристал Хеленик“ залог върху 115 400 бр.поименни акции от капитала на „Б алкан Асет“ АД за обезпечение на задължение на „Ман Фууд „ ЕООД към „Кристал Хеленик“ в размер на 2 800 000 ЕВРО по споразумение относно погасяване на търговски вземания от 01.03.2019 г. Този договор е подписан единствено от „Ман Фууд“ ЕООД. С нотариален акт за учредяване на договорна ипотека N 564, том III, дело N 464/16 г. „Митекс 1“ЕООД е учредил в полза на „Ман Фууд“ ЕООД ипотека върху сгради, находящи се в гр.Велико Търново за обезпечение на задължение по кредит в размер на 640 000 лв. С нотариален акт за учредяване на договорна ипотека N 88, том II, дело N 258/2019 г. „Митекс 1“ЕООД е учредил в полза на „Кристал Хеленик“ ипотека върху сграда в гр.Маджарово за обезпечение на дълг от 488 700 лв. на „М ан Фууд“ ЕООД по протокол за споразумение относно погасяване на търговски вземания от 18.03.2019 г., допълнен с протокол от 24.04.2019 г. С нотариален акт за учредяване на договорна ипотека N 31, том II, дело N 213/19 г. „С трума Асет “ АД е учредил в полза на „Кристал Хеленик“ ипотека върху недвижим имот в с.Ново Делчево за обезпечение на задължения в размер на 402 323 ЕВРО на „Ман Фууд“ ЕООД към „Кристал Хеленик“ по протокол за споразумение относно погасяване на търговски вземания от 18.03.2019 г., допълнен с протокол от 24.04.2019 г. По изпълнителен лист от 13.08.2020 г. по гр.дело N 31968/20 г. на СРС, 62 с-в, с който „Ман Фууд “ ЕООД е осъдено да заплати на „Кристал Хеленик“ сумата от 1 250 000 ЕВРО ведно със законната лихва от 20.07.2020 г., както и съдебни разноски от 69 431,97 лв. По изпълнителен лист от 25.01.2020 г. по гр.дело N 63573/20 г. на СРС, 168 с-в, с който „Ман Фууд “ ЕООД е осъдено да заплати на „Кристал Хеленик“ сумата от 250 000 лв. ведно със законната лихва от 16.12.2020 г., както и съдебни разноски от 11 000 лв. По изпълнителен лист от 05.03.2021 г. по гр.дело N 10276/21 г. на СРС, 87 с-в, с който „М ан Фууд“ ЕООД е осъдено да заплати на „Кристал Хеленик“ сумата от 250 000 лв., както и съдебни

разноски от 9 000 лв. По делото са разпитани трима свидетели, които са установили следното: Св.Х. установява, че работи по договор за счетоводно обслужване с „Балкан асет“ АД и знае, че дружеството има сключен през 2019г. договор за цесия с „Ман Фууд“ ЕООД. Свидетелката установява, че И. Д., който е изпълнителен директор на „Балкан Асет“ АД не ѝ е казвал, че „Ман Фууд“ ЕООД има задължения към друго дружество. Свидетелят И. описва начина на разплащането между дружествата с чекове, но не е установил релевантни за предмета на делото обстоятелства. Свидетелят М. - счетоводител на „Ман Фууд“ ЕООД, установява, че към датата на разпита му пред съда дружеството няма задължения към „К. Х.“.

За да постанови обжалваното решение съдът е приел за установено следното от правна страна: От страна на ищеца в обстоятелствената част на исковата молба са наведени твърдения, че има вземане срещу ответника „Ман Фууд“ ЕООД, което произтича от споразумение от 01.03.2019 г., с което „Кристал Хеленик“ и „Ман Фууд“ ЕООД са постигнали съгласие за начина на погасяване на дълга на „Ман Фууд“ ЕООД. За основателността на иска по чл. 135 ЗЗД не е необходимо да се проверява дали съществува в полза на ищеца твърдяното от него вземане, а се изхожда от положението, че то съществува, когато произтича от твърдените в обстоятелствената част на иска факти, и ищецът не е длъжен да провежда пълно и главно доказване на вземането си. Поради това съдът не е обсъждал наведените от ответниците доводи за несъществуване на вземането на ищеца, доколкото то не е предмет на иска. Качеството на кредитор на ищеца се доказва и от представените по делото изпълнителни листи, посочени по-горе от които се установява, че в полза на ищеца съществува подлежащо на изпълнение вземане срещу ответника „Ман Фууд“ ЕООД. От представения по делото договор за прехвърляне на вземане /цесия/ от 17.08.2020 г. се установява, че ответникът „Ман Фууд“ ЕООД е прехвърлило в полза на ответника „Балкан Асет“ АД вземания срещу „Митекс 1“ ЕООД в размер на 640 000 лв. – главница по договор за стоков кредит и в размер на 172 266,67 лв. – законна лихва за периода 06.12.2017 г. - 31.07.2020 г. срещу цена от 812 266,67 лв. Тази правна сделка поражда типичното за всеки договор за цесия прехвърлително действие и води до отчуждаване на вземането, притежавано от длъжника. В този случай е извършена от длъжника разпоредителна сделка с вземане, което

след прехвърлянето не се намира в имуществото му, от което следва изводът, че вземането не би могло да послужи за удовлетворение на кредитора ищец. Ищецът в качеството на вискател не може да се удовлетвори от вземане, което не е част от имуществото на длъжника му. Налице е увреждане на кредитора, защото възможността за неговото удовлетворение е ограничена от правата в имуществото на длъжника, в което обаче не влиза вземането, предмет на процесния договор за цесия. За наличието на увреждане на кредиторите е без значение дали ищецът се ползва от учредено в негова полза обезпечение. Ищецът в качеството на ипотечен кредитор има право да се удовлетвори по предпочитание от учредените в негова полза ипотеки по нотариалните актове посочени по-горе, но в качеството си на кредитор на основание чл.133 ЗЗД, вр. с чл.442 ГПК има право да насочи изпълнение върху цялото имущество на длъжника, а не само върху това, което е предмет на обезпечение. Кредиторът има право на избор върху кое имуществено право да насочи изпълнение, а длъжникът няма право чрез разпоредителни сделки да стеснява възможността на кредитора и по този начин да направи избор кое негово имуществено право да служи за удовлетворение на кредитора.

За основателността на предявения иск с правно основание чл.135 ЗЗД е необходимо да се установи още една предпоставка – знание на длъжника за увреждането, а тъй като в случая атакуваната сделка е възмездна, е необходимо да се установи и знание на приобретателя по сделката относно увреждането на ищеца, чието вземане е съществувало към датата на разпоредителната сделка. Според съда разпоредилият се със сделката длъжник е знаел и е съзнавал / чрез своя управител/, че с прехвърляне на вземането се намалява имуществото му, а така се затруднява ищецът да се удовлетвори. Ответникът- длъжник „Ман Фууд“ ЕООД е знаел за съществуването на задължения към ищеца, от което следва и извода, че е знаел за увреждането му, защото със сделката се създава пречка и се осуетява възможността ищецът да се удовлетвори от вземането, прехвърлено с процесния договор за цесия. Предвид на това, че атакуваната сделка е възмездна, на преценка подлежи фактът дали приобретателят по нея „Балкан Асет“ АД е знаел, че сделката уврежда ищеца. Повдигнатото в исковата молба възражение, че цената по договора за цесия не е платена, поради което сделката е привидно възмездна, е неоснователно. Неизпълнението на задължението на приобретателя по сделката да плати уговорената цена не

превръща сделката в безвъзмездна. Това е така, защото страните по сделката са постигнали съгласие срещу прехвърляне на вземането да се плати цена от цесионера. Същественото за безвъзмездното разпореждане е наличието на воля на страните по договора имущественото благо да премине от патримониума на едно лице в патримониума на друго лице, но без приобретателят да се задължава да осъществи насрещна престация в полза на прехвърлителя. В случая в договора е обективизирана воля за размяна на имуществени блага на насрещни престации. Достатъчно за основателността на иска е да се установи, че приобретателят по възмездната сделка е знаел за съществуването на задължения на прехвърлителя „Ман Фууд“ ЕООД към ищеца. Според съда от събраните по делото доказателства не се установяват факти, които да сочат, че приобретателят по сделката е знаел за съществуването на задължението на прехвърлителя цедент към ищеца, поради което не може да се приеме, че приобретателят е знаел за увреждането на ищеца. От страна на ищеца, който носи доказателствената тежест, не се представиха никакви доказателства за този релевантен за спорното право субективен елемент, за установяването на който съдът с определението от 25.06.2021 г. за доклад по чл.374 ГПК изрично му е указал, че носи доказателствената тежест. Съдът е приел, че не са представени никакви доказателства по отношение на субективните представи у изпълнителния директор на „Балкан Асет“ АД -И. Д. към сключване на атакувания договор, и за това дали е знаел, че прехвърлителят на вземането има задължения към ищеца. От показанията на разпитания по делото свидетел Х. съдът е приел, че приобретателят чрез своя изпълнителен директор не е знаел за съществуването на вземането на ищеца срещу прехвърлителя „Ман Фууд“ ЕООД. В обстоятелствената част на исковата молба са въведени фактически твърдения за това, че Д. е собственик на „Лагера Асет“ АД, на което дружество представител е Е. Н., който е едноличен собственик на капитала на „Ман Фууд ЕООД и негов управител, поради което цедентът и цесионерът са „свързани“ лица. Съдът е приел, че искът по чл.135 ЗЗД не е предявен по реда на чл.649 ал.1 ТЗ, поради което и презумпцията по чл.649 ал.4 ТЗ не намира приложение. Доколкото в нормата на чл.649 ал.4 ТЗ е уредена законова презумпция, тя не може да се прилага по аналогия /решение № 64 от 07.05.2021 г. по гр.д. № 2549/2020 г., Г. К., IV Г. О. на ВКС/. Д. ,който е изпълнителен директор на „Балкан Асет“ АД към момента на сключване на

процесната сделка е вписан в ТР като собственик на повече от 25 % от капитала на „Лагера Асет“ АД, на което представител е Н., но това обстоятелство не е основание за „свързаност“ по смисъла на § 1 от ДР на ТЗ между „Балкан Асет“ АД и „Ман Фууд“ ООД. Фактът, че Д. е собственик на повече от 25 % от капитала на „Лагера Асет“ АД е основание за свързаност между „Балкан Асет“ АД и „Лагера Асет“ АД, но не и между „Балкан Асет“ АД и „Ман Фууд“ ООД. Д. е изпълнителен директор на „Балкан Асет“ АД към момента на сключване на процесната сделка, но няма никакви данни същия да се намира в някакви отношения с „Ман Фууд“ ЕООД, от които да се изведе извод, че тези две дружества са „свързани“ по смисъла на § 1 от ДР на ТЗ. Н. е собственик на „Ман Фууд“ ЕООД, но няма данни да има отношения с „Балкан Асет“ АД. Поради това съдът е приел, че фактическият състав на чл. 135 ал. 1 ЗЗД не е осъществен, поради това, че не е доказано, че приобретателят по сделката „Балкан Асет“ АД да е знаел за увреждането на ищеца, поради което и е отхвърлил иска.

Софийският апелативен съд счита, че обжалваното решение е не законосъобразно, поради което следва да бъде отменено. Атакуваното решение е валидно и допустимо, поради което съдът е обвързан от направените от жалбоподателя оплаквания в жалбата.

Съдът счита, че е законосъобразно становището на съда, че със сключването на договора за цесия е налице увреждане на кредитора. С договора за прехвърляне на вземане от 17.08.2020 г. ответникът „Ман Фууд“ ЕООД е прехвърлил в полза на ответника „Балкан Асет“ АД вземания срещу „Митекс 1“ ЕООД в размер на 640 000 лв. – главница и в размер на 172 266,67 лв. – законна лихва – т.е. общо на стойност 812 266,67 лв. срещу цена от 812 266,67 лв. Макар, че номиналния размер на цедираното вземане е равен на договорената насрещно престация налице е увреждане за кредитора, атакуващ сделката, поради това, че в договора е уговорено договорената цена следва да бъде заплатена по банков път в срок до 31.12.21г. До приключването на делото пред СГС и до последното съдебно заседание пред настоящата инстанция по делото не са налице доказателства цената по договора от 812 266,67 лв. да е заплатена, поради което е налице увреждане на кредитора. Както е изяснено в съдебната практика всяко действие на длъжника, с което той създава или увеличава своята неплатежоспособност, е увреждащо спрямо кредитора /Решение № 38 от 24.07.2012 г. на ВКС по гр. д.

№ 1348/2010 г., IV г. о., ГК/. Увреждащо кредитора действие е всеки правен и фактически акт, с който се засягат права, които биха осуетили или затруднили осъществяване на правата на кредитора спрямо длъжника. Така, увреждане е налице, когато длъжникът се лишава от свое имущество, намалява го или по какъвто и да е начин затруднява удовлетворението на кредитора, в т.ч. извършено опрощаване на дълг, обезпечаване на чужд дълг, изпълнение на чужд дълг без правен интерес и пр./ Решение № 639 от 6.10.2010 г. на ВКС по гр. д. № 754/2009 г., IV г. о., ГК/. В настоящия случай с очуждаването на вземането и с неполучаването по сметка на договорената цена цедентът намалява своето имущество, по отношение, на което може да бъде насочено принудително изпълнение, поради което е налице увреждане на кредитора-жалбоподател по настоящето дело.

По отношение на „знание за увреждането“.

С разпоредителния акт първият ответник умишлено намалява своята платежоспособност и по този начин пряко и непосредствено уврежда кредитора, намалявайки имуществото си и създавайки затруднения за удовлетворяване на вземането му. В практиката - Решение № 639/06.10.2010 г. по гр. д. 754/2009 г. на IV г.о. и др. безпротиворечиво се приема, че длъжникът знае за увреждането, когато знае, че има кредитор и че действието му уврежда правата му. Длъжникът винаги знае за увреждането, когато разпоредителната сделка е извършена след възникване на кредиторското вземане/в т.см Решение № 18 от 04.02.2015 г. на ВКС по гр.д.№ 3396/2014 г., IV г. о., ГК и цитираното в него решение № 264 от 18.12.2013 г. по гр. д. 915/2012 г. IV г.о. ВКС/. Такъв е и настоящият случай. По отношение на "знание за увреждането" у ответника - приобретател по атакувания с иска по [чл. 135 ЗЗД](#) възмезден вещно-прехвърлителен договор: Знанието на приобретателя на недвижимия имот за увреждане на кредитора на неговия прехвърлител има субективен характер и е в тежест на доказване за ищеца. В практиката на ВКС безпротиворечиво се приема, че същото подлежи на установяване с всички допустими доказателствени средства, както с преки, така и с косвени. При липса на преки доказателства доказването на знанието може да бъде изведено въз основа на поредица от установени факти, които в своята взаимна връзка косвено водят до несъмнен извод за наличието му. За наличие на знание е достатъчно приобретателят по транслативната сделка да е

съзнавал, че в резултат на сделката съществува възможност да се възпрепятства кредиторът да се удовлетвори от стойността на имота./в т.см. Решение № 218/11.10.2013 г. по гр. дело № 1778/2013 г. на ВКС, ГК, III г. о./.

В практиката на ВКС се приема, че предвид субективния характер на знанието, ищецът много рядко разполага с преки доказателства за обстоятелството дали ответникът - приобретател по възмездния вещно - прехвърлителен договор е знаел за увреждането на ищцовата страна. Приема се, че представените по делото косвени доказателства следва да бъдат преценени в съвкупност помежду им и/или с други подобни, индициращи обстоятелства, установени по делото, и същите биха могли да създадат сигурно убеждение у съда и да обусловят извод, че ответниците са осъзнавали увреждането на ищеца - кредитор при сключването на договора - предмет на иска по [чл. 135 3ЗД](#). /в т.см. Решение № 61/01.03.2016 г. по гр. д. № 4578/2015 г. на ВКС, ГК, IV ГО, Решение № 189 от 17.01.2018 г. по т.д. № 2646/2016 г. на ВКС, ТК, II ТО/.В [ал. 2 на чл. 135 3ЗД](#) е установена разместваща доказателствената тежест оборима (процесуална) презумпция за знание, ако третото лице е съпруг, низходящ, възходящ, брат или сестра на длъжника. Съгласно Решение № 13 от 19.02.2015 г. на ВКС по гр.д. № 4606/2014 г. IV г.о., ГК, презумпцията по [чл. 135, ал. 2 3ЗД](#) не може да се прилага разширително, но наличието на съответна фактическа степен на близост в отношенията (напр. съвместено живеене на съпружески начала или в общо домакинство, отношения между заварени и доведени деца, отношения между свързани лица по см. на § 1 ДР ТЗ и др.) имат значение и ако бъдат доказани могат да залегнат в основата на фактически извод за наличието на знание, като разбира се естеството на съществуващата фактическа близост определя естеството на узнатите обстоятелства. Свързаните лица по § 1 ДР ТЗ биха знаели основни обстоятелства от дейността на дружествата. Оборимата презумпция на [чл. 135, ал.2 3ЗД](#) се прилага и по отношение на юридическите лица /в т.см. Решение № 120 от 02.02.2000 г. на ВКС по гр.д.№ 704/99 г. V ГО/. В настоящия случай страните по разпоредителната сделка са юридически лица, като в този случай се приема, че знание за увреждане е налице, ако физическите лица от състава на неговите органи на управление или съответните отговорни за това служители знаят за увреждането. Всяко юридическо лице се управлява от определени органи. Органите (еднолични или колективни, волеобразуващи или волеизявяващи) винаги се състоят от

физически лица, които са носители на волеизявление, като законът определя за воля на юридическо лице да се счита изявената воля на неговите органи, т.е. тези физически лица не поемат права и задължения за себе си, а за юридическото лице и чрез тези физически лица юридическото лице прави и приема волеизявления /Решение № 163 от 27.07.2011 г. на ВКС, III ГО по гр.д. № 672/2010 г./

В случая се поддържа се в жалбата, че незаконосъобразно съдът приел, че не е налице свързаност по параграф 1 от допълнителните разпоредби на ТЗ. В алинея 2 изрично е посочено, че "Свързани лица" са и лицата, които участват пряко или косвено в управлението, контрола или капитала на друго лице или лица, поради което между тях могат да се уговорят условия, различни от обичайните. По делото било установено, че изпълнителният директор на ответника БАЛКАН АСЕТ АД-И. Д., който е подписал договора за цесия, е собственик на ЛАГЕРА АСЕТ АД, ЕИК 204104482. От своя страна ЛАГЕРА АСЕТ АД се представлява от Е. А. Н., който е едноличен собственик на капитала и управител на дружеството длъжник ответника МАН ФУУД ЕООД. Цедент и цесионер са свързани лица чрез физическите лица, които ги управляват, представляват и които са участват пряко в контрола на друго юридическо лице, а именно ЛАГЕРА АСЕТ АД.

За да приеме, че не са налице данни за знание у цесионера „Балкан Асет“ АД за увреждането, съдът е приел, че Д., който е изпълнителен директор на „Балкан Асет“ АД към момента на сключване на процесната сделка е вписан в ТР като собственик на повече от 25 % от капитала на „Лагера Асет“ АД. Представител на последното дружество е Е. Н., който е собственик на ответника „Ман Фууд“ ООД. Обстоятелството, че Д. е собственик на повече от 25 % от капитала на „Лагера Асет“ АД е основание за свързаност между „Балкан Асет“ АД /на което е управител/ и „Лагера Асет“ АД /в което е собственик на повече от 25%/ , но не и между „Балкан Асет“ АД /на което Д. е управител/ и „Ман Фууд“ ООД /в което Д. няма качество/. Д. е изпълнителен директор на „Балкан Асет“ АД към момента на сключване на процесната сделка, но няма никакви данни същия да се намира в някакви отношения с „Ман Фууд“ ЕООД. От друга страна Е. Н. е собственик на „Ман Фууд“ ЕООД, но няма данни за никакви отношения с „Балкан Асет“ АД.

Съдът счита, че мотивите на решението в тази му част са

незаконосъобразни.

Съгласно § 1, ал. 2 от ДР на ТЗ „свързани лица“ са и лицата, които участват пряко или косвено в управлението, контрола или капитала на друго лице или лица, поради което между тях могат да се уговорят условия, различни от обичайните. Съдът счита, че в настоящия случай „свързаността“ между двете дружества-ответници не е пряка, а произтича от свързаността на двете физически лица, които ги представляват. И. Д. е изпълнителен директор на ответника „Балкан Асет“ АД към момента на сключване на процесната сделка, а Е. Н. е собственик и управител на ответника „Ман Фууд“ ЕООД. Същевременно И. Д. е собственик на повече от 25 % от капитала на „Лагера Асет“ АД, а Е. Н. е управител на същото. Предвид тези отношения в третото за спора дружество „Лагера Асет“ АД е очевидно, че се касае за наличие на значително доверие между И. Д. и Е. Н. При тези налични отношения, за които съдът прави извод от посоченото им отношение в дружеството „Лагера Асет“ АД, съдът счита, че у представляващия цесионера-ответника „Балкан Асет“ АД И. Д. е било налице знание за увреждането на кредитора при сключване на сделката. Косвен извод за наличието на знание съдът прави, както от неплащането веднага на сумата по цесията, така и от значителния период от време от датата на сключване на цесията /17.08.20г./ и крайния срок на плащане на задължението- 31.12.21г.

Сочената връзка през дружеството дружеството „Лагера Асет“ АД, обуславя и извода, че между двете ответни дружества съществуват предпоставки за уговарянето на условия, различни от обичайните, което обуславя наличието на общата хипотеза по [§ 1, ал. 2 ТЗ](#). Свързаността между представляващите на две ЮЛ обуславя свързаност и между представляваните дружества и съобразно наличната съдебна практика /пр. Решение № 419 от 25.02.2014 г. на САС по в. гр. д. № 2511/2012 г., недопуснато до касационен контрол с Определение № 219 от 27.04.2015 г. на ВКС по т. д. № 1709/2014 г., II т. о., ТК/.

С оглед на горното съдът счита, че към момента на сключване на договора за цесия е налице знание за увреждането у представляващия цесионера „Балкан Асет“ АД И. Д..

Предвид гореизложеното съдът счита, че са налице предпоставките на чл. 135, ал. 1 от ГПК, поради което обжалваното решение следва да бъде

отменено и вместо него бъде постановено решение, с което предявения иск бъде уважен.

По отношение на разноските

С оглед решението по делото и на основание чл.273 във връзка с чл.78, ал.1 ГПК ответниците следва да бъдат осъдени да заплатят на жалбоподателя направените по делото разноски за държавна такса пред двете инстанции в размер на по 24 368 лв. и за адвокатско възнаграждение по 100 лв.

Водим от горното Софийският апелативен съд

РЕШИ:

Отменя решение Решение №323/08.12.2021г. по т.д. №839/2021г., СГС, V1-4 с-в. ВМЕСТО КОЕТО ПОСТАНОВЯВА:

Признава за относително недействителен по отношение на „К. Х.“/ CRISTAL HELLENIC/- (частно дружество) основано в Гърция, със седалище и адрес на управление Митрополеос 34, 54624 Солун, Гърция и вписано в общият Търговски Регистър под номер 132617704000, представлявано от управителя И. В. договор за цесия от 17.08.2020 г., с който „Ман Фууд“ ЕООД, с ЕИК 202919100, със седалище и адрес на управление гр.София, ул.“Евстати Пелагонийски“ №5, ет.2, ап.3 е прехвърлил на „БАЛКАН АСЕТ“ АД, ЕИК: 203841074, адрес на управление: гр. Благоевград, общ. Благоевград, ул."Покровнишко шосе" № 20 вземания за главница от 640 000 лв. и за законна лихва от 172 266,67 лв., по които длъжник е „Митекс 1“ ЕООД.

Осъжда „БАЛКАН АСЕТ“ АД, ЕИК: 203841074, адрес на управление: гр. Благоевград, общ. Благоевград, ул."Покровнишко шосе" № 20 и „Ман Фууд“ ЕООД, с ЕИК 202919100, със седалище и адрес на управление гр.София, ул.“Евстати Пелагонийски“ №5, ет.2, ап.3 да заплатят на „К. Х.“/ CRISTAL HELLENIC/- (частно дружество) основано в Гърция, със седалище

и адрес на управление Митрополеос 34, 54624 Солун, Гърция и вписано в общият Търговски Регистър под номер 132617704000, представлявано от управителя И. В. направените по делото разноси за държавна такса пред двете инстанции в размер на по 24 368лв. и за адвокатско възнаграждение по 100лв.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба при условията по чл.280,ал.1 от ГПК пред ВКС в едномесечен срок от връчването на препис на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____